

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2025. december

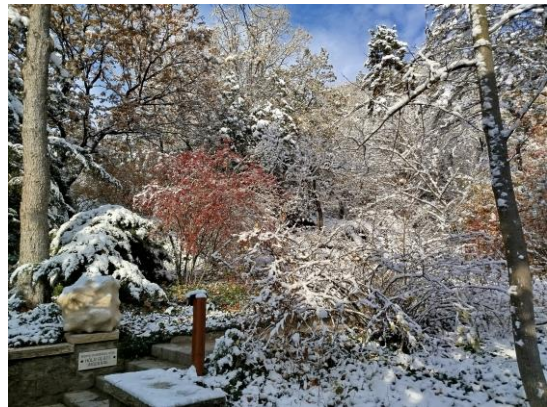

ÜNNEP

Az év vége az ünnepek mellett a visszatekintés időszaka is. Az idei év a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság számára is eseménydúsán telt. Cikkünkben az idei év történéseit összegezzük dióhéjban, a teljesség igénye nélkül.

Természetvédelmi, vagyonkezelési, ökoturisztikai projektek indultak el az év folyamán, nem kevesebb mint 2.825 millió Ft értékű Európai Unió támogatásával. A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben élőhely-rekonstrukciós munkálatok kezdődtek; megkezdődött a Természetvédelmi Őrszolgálatot érintő komplex fejlesztés; fejlesztjük a természetvédelmi kezelést célzó állattartási infrastruktúrát és bővítjük a gyeptenyésztést, valamint az állattartás napi munkáit segítő eszköz- és gépparkunkat; elindulhat a kölkedi Fehér Gólya Múzeum új épületének kivitelezése.

Szobrász-restaurátor szimpóziум zajlott bemutatóhelyünkön, a Nagyharsányi Szoborparkban: három új alkotással gazdagodott a szoborgyűjtemény, valamint megújultak a létesítmény szabadterén elhelyezett alkotásai. Idén folytatódott a korábbi években megkezdett munka a LIFE RESTORE for MDD és a RE-ENFORCE elnevezésű projektekben. A mohácsi csata közelgő 500. évfordulójára való felkészülés jegyében ősszel megkezdődött a Mohácsi Nemzeti Emlékhely felújítása.

Igazgatóságunk számos helyi, regionális és országos eseményen kapott megjelenési lehetőséget, többek között a Magyar Nemzeti Parkok Hete budapesti, Vajdahunyadvárban megtartott nyitórendezvényén, vagy a Fővárosi Állatkertben rendezett Szöcskegér Gálán. A hagyományoknak megfelelően 2025-ben is programokkal, játékokkal, pályázatokkal hívtuk fel a nagyközönség figyelmét a természeti értékeinkre. Március-áprilisban zajlott le „Az ártér élővilága” című rajzpályázatunk, tavasztól október végéig tartott a Poszméh Monitoring Programhoz kapcsolódó játékunk. Idén második alkalommal szerveztük meg az „Át a Dráván” című, magyar-horvát határon átnyúló kerékpár- és futóversenyt szeptember 27-én. Novemberben megjelent a „Folyóirat” című újságunk második száma, amelynek célja a Mura-Dráva-Duna UNESCO Bioszféra rezervátum természeti kincseinek megőrzéséért végzett munkánk bemutatása.

Nem várt kihívásokkal is meg kellett küzdeni a tavasz folyamán: a ragadós száj- és körömfájás felbukkanása miatt óvintézkedéseket vezettünk be, számos programot voltunk kénytelenek lemondani, átütemezni.

Szakmai elismerésben is részesültünk idén: a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara Siklós Városi Elnöksége Than Károly-Díjat (Siklós és térsége gazdasági díjat) adományozott részünkre, elismerve az igazgatóság térségben kifejtett ökoturisztikai tevékenységét.

Az intenzív munkában gazdag év vége felé közeledve megköszönjük a Duna-Dráva Nemzeti Parkban és más, igazgatóságunk működési területén található védett területeken tett látogatásukat, valamint nem utolsósorban a hozzánk intézett kérdéseiket és visszajelzéseiket! Együttműködő partnereinknek megköszönjük támogatásukat, segítségüket, valamint a közös gondolkodást és cselekvést!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság csapata békés karácsonyi ünnepeket és boldog, sikerekből, egészségből és eredményekből gazdag új esztendőt kíván Önöknek!

(Fotó: Pallos-Rózsa Anita, a képen a 2026-ban alapításának századik évfordulóját ünneplő Pintér-kert Arborétum részlete látható)

Inváziós rovarfajokra vonatkozó megfigyelések a Dráva-monitoring bogárfaunisztikai kutatásának keretében

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság megbízásából Sár József entomológus ötödik éve tárja fel változatos módszerekkel a nemzeti park igazgatóság kezelésében lévő erdőrészek bogárfaunáját. Nem csak értékes faunisztikai adatokat gyűjt, hanem inváziós és hazai állatfajok valószínűsíthető interspecifikus kapcsolataira vonatkozólag is érdekes megfigyeléseket tett.

A Bolhó 15 erdőtag elterjedt inváziós bogárfajainak denzitásváltozásai

Harlekinkatica (Harmonia axyridis): Ötödik éve követem az őshonos nagytestű katicabogár fajok, mindenekelőtt a hétpettyes katica (*Coccinella septempunctata*) és a harlekinkatica (*Harmonia axyridis*) denzitásának változásait. Évről-évre kiegyenlítődni látszik a két faj egyedszáma a mintákban, amit valószínűleg a mikroklíma szélsőséges alakulása (pl. aszály), esetleges populáció összeomlások és az invazív faj predátorainak számbeli növekedése is befolyásolhat (pl. hálós pókok, énekes madarak, gyíkok, kisebb rágcsálók).

Parlagfű-olajosbogár (Ophraella communa): 2024. augusztus 27.-én Bolhó 15 erdőtag nyiladékában, 1 kilométeres, magas tőszámú parlagfűves mezsgyén végeztem fűhálós gyűjtést, egy lépés-egy húzás módszert alkalmazva. Ekkor 104 példányt gyűjtöttem, míg megismételve a mintavételt, 2025. augusztus 25-én ugyanott, azonos módszerrel mindössze 4 példány került elő. A faj egyedszámának csökkenése részben szintén magyarázható az extrém mikroklimatikus eltérésekkel is, de egy a területen újonnan megjelenő, szintén invazív rovarfaj, a ragadozó kétfoltos címerespoloska (*Perillus bioculatus*) jelenlétének szerepe is valószínűsíthető. Ez a faj betelepítéssel került több európai országba növényvédelmi okok miatt, mindenekelőtt a burgonyabogár ellen. Hazánkban 2023-ban észlelték először, ezt követően nagyon gyors terjedését tapasztalták. A ragadozó poloskafaj zsákmánypalettájának kiszélesedésére utal, hogy a káposztalepke hernyóiból és a parlagfű-olajosbogár lárváiból táplálkozva is megfigyelték már (Dudás György természetvédelmi őr közlése).

A babócsai Mérus-erdő, Bolhó 15 erdőtag és Csurgó, Lankóci-erdő 29, 33 erdőtagok eddig előkerült invazív bogárfajai

Amerikai kukoricabogár (Diabrotica virgifera): 1995. óta ismert hazánkban. Babócsa, Mérus-erdő 2022. július 3. Lámpán. Leg. Sár J. - Szirtes B., Det. Szalóki D.

Parlagfű-olajosbogár (Ophraella communa): 2020. óta ismert hazánkban. Babócsa, Mérus-erdő 2023. augusztus 15. fűhálózva. Bolhó, 2024.08.25. fűhálózva. Bolhó, 2025. augusztus 27. fűhálózva. Leg. Sár J., Szalóki D., Ringler M., Dudás Gy. Det. Sár J. (l. fotó, Készítő: ©Katja Schulz/via flickr)

Harlekinkatica (Harmonia axyridis): 2008. óta ismert hazánkban. Babócsa Mérus-erdő 2022. május 18. talajcsapda, 2023. április 12. fűhálózva, 2023. május 22. fűhálózva, 2023. július 9. lámpán. Bolhó, 2025. július 4. lámpán. Lankóci-erdő 2025. június 24. lámpán. Leg. Sár J., Kovács P., Dudás Gy., Det. Sár J.

Hosszúfejű lisztbogár (Latheticus oryzae): 2021. óta ismert hazánkban. Lankóci-erdő, 2025. július 18. Sás tő rostálás. Negyedik adata Magyarországon. Leg. Sár J., Szirtes B., Ringler M. Det. Szalóki D.

Német szű (Xylosandrus germanus): 2005. óta ismert hazánkban. Babócsa, Mérus-erdő 2022. június 5. lombcsapda, 2022. július 3. szűcsapda. Leg. Merkei G. Det. Podlussány A.

Új fészkelő madárfaj a Duna-Dráva Nemzeti Park területén

Az idei esztendőben újabb fajjal sikerült kibővíteni az Igazgatóságunk illetékességi területén fészkelő madarak listáját. Ezúttal a parlagi sasok (*Aquila heliaca*) döntöttek a fészkelés mellett, sőt, mindjárt két pár is.

Az első reménysugár még januárban volt, ekkor találta meg az éppen épülő fészket a Természetvédelmi Őrszolgálat Bács-Kiskun vármegye nyugati részén. A fészket és környékét rendszeresen figyelemmel kísérték a szakemberek, csakúgy, mint ahogy a költést is. Nyár közepére mindkét fióka megerősödött és sikeresen elhagyták a szülői fészket. Kirepülés előtt színes gyűrűt és jeladót is kaptak a fiatal madarak, így a későbbiekben könnyedén nyomon lehet követni a kóborlásukat. Ezek alapján tudjuk, hogy jelenleg az egyik fiatal sas a Böddi-szék térségében tartózkodik, míg testvére szintén a Kiskunságban, Pusztaszer környékén vadászik és gyűjt tapasztalatot. Fiatal fajtársaik a telet a Balkán-félszigeten, de akár Afrikában vagy Kis-Ázsiában is tölthetik.

A másik fészket a tavasz folyamán került meg a Duna jobb partján, Tolna vármegyében. A helyi szakemberek ezúttal is nyomon követték a pár fészkelését és szintén eredményes költést könyvelhettek el. Bár kezdetben itt is két fióka nevelkedett, végül csak egy fiatal parlagi sas tudott sikeresen kirepülni. Ez a madár nem lett külön jeladózza, viszont rendszeresen megfigyelték a fészek közelében hetekkel a kirepülés után is.

A parlagi sasok hazai állománya erősödik, elsősorban a Tiszántúlon és a Duna-Tisza közén fészkel jelentős számban, illetve a Kis-Alföldön van jelen. A faj terjeszkedése során várhatóan a Dél-Dunántúlon is egyre több fészkelésre lehet számítani a közeljövőben.

A képeken: öreg (adult) parlagi sas, a fiatal sasok jeladózás közben, pihés parlagi sas fióka (Szöveg és fotók: Mórocz Attila)

A 2025. év figyelemre méltó természetvédelmi eseményei

Cikkünkben a 2025-ös esztendő természeti érdekességei közül gyűjtöttünk össze egy csokorra valót.

Új fajok megjelenésére, ritka fajok felbukkasására több példa is volt az idei év folyamán. A Paksi ürgemezőn törpesast figyeltek meg munkatársaink. A Dunai Tájegységben két parlagi sas fészket sikerült beazonosítani, mindkét fészekben sikeres költés zajlott az év folyamán: összesen három fióka repült ki a két fészkből. Átvonuló fajokat is szép számmal kaptak lencsevégre természetvédelmi őrök, többek között az év elején a nagy lilik példányait, márciusban a kendermagos récéket. A Mecsek egyes részein április közepétől óriási tömegben bontották szirmaikat a zergevirágok.

(Fotó: parlagi sas, a képet Kováts László természetvédelmi őr készítette)

Közösségi természetvédelem: békamentés

Talán korainak tűnik decemberben a békamentésről beszélni, azonban nem az: már most fel kell készülnünk rá! Önkéntesek jelentkezését várjuk, akik kedvet éreznek e nemes tevékenységhez, kellően rugalmasak, és ha úgy adódik, akár azonnal akcióba tudnak lépni.

A szárazföldi békák élete csak a peterakás idején van vízhez kötve, ezen az időszakon kívül többnyire erdőben élnek. Kora tavasszal, a telelőhelyükről tömegesen megindulnak a vizek felé. Ilyenkor a nőstény békák vannak különösen nagy veszélynek kitéve, „akik” rengeteg petét cipelnek magukkal, így mozgásuk különösen nehézkes.

A békák vándorlási útvonala általában zavartalan, az erdőből akadálytalanul el tudnak jutni a tavakhoz. Gond akkor van, amikor a vándorlási útvonalukon forgalmas közút vezet keresztül. Itt kapnak fontos szerepet a természetvédő önkéntesek, akik segítik a békákat biztonságosan átjutni a forgalmas utak túlsó oldalára. A kétélűeket az út erdő felőli oldalán vödörbe helyezik, majd átviszik az úton és szabadon engedik őket, hogy folytathassák útjukat a víz felé. Ha a víz közel van az úthoz, praktikus közvetlenül a vízparton elengedni őket.

Békamentő kisokos

- A békák vándorlása a tapasztalatok szerint február végétől április közepéig tart.
- A vonulás kezdete és intenzitása függ többek között a hőmérséklet alakulásától, és a csapadéktól. Néhány óra leforgása alatt történhetnek olyan hirtelen változások, amelyek nyomán tömegesen útra kelnek a békák. Ilyenkor hirtelen van szükség sok önkéntesre, hogy minél több békát biztonságosan át lehessen vinni az út túloldalára.
- A mentés körülbelül 850 méter hosszú útszakaszon zajlik a Sikondai-tavak mentén. Nem mindegy, hogy 1, 2, vagy 4-5 ember között oszlik el a teljes útszakasz. Minél több önkéntes van jelen, annál kisebb szakasz jut egy-egy emberre és annál hatékonyabb a mentés.
- Elsősorban felnőttek jelentkezését várjuk – a balesetveszély miatt. Gyerekek csak felnőtt kíséretében lehetnek jelen, egy felnőtt mellé, csak egy gyermek jelenlétét ajánljuk!
- A mentés szürkület környékétől, az esti órákban zajlik.
- Javasoljuk, hogy a résztvevők viseljenek láthatósági mellényt, legyen náluk feltöltött, több órán át üzemkés lámpa (lehetőség szerint fejlámpa).
- Fontos a rugalmasság! Természetesen nem kötelező elvárás, de a fentiek alapján logikus, hogy az önkéntesnek úgy legyen beállítva a telefonja, hogy azonnal kapjon jelzést az értesítés kiküldésekor, és ekkor lehetőség szerint tudja szabaddá tenni magát néhány órán belül. Hasznos, ha rendelkezik saját gépjárművel.

Iratkozzanak fel, kövessék be Facebook oldalunkat!

Létrehoztuk a <https://facebook.com/bekamentes> oldalt, ahol a mentés időszakában folyamatosan, szinte percrekés információkat közlünk az érdeklődőkkel. Kövessék be az oldalt! Követőink itt is kapnak tőlünk üzeneteket a mentési időszakban. Honlapunkon bőségesebb információk találhatóak a mentésről: https://ddnp.hu/termeszetvedelem/bekamentes_sikondan, e-mail címmel feliratkozni is itt lehet önkéntesnek!

Aki részt vesz a békamentésben, különleges élményben részesül: átélheti a gondoskodás jóleső érzését. S ami még ennél is fontosabb, hogy hozzájárulhat sok hasznos és védett élőlény életben maradásához, valamint ahhoz, hogy biztosítva legyen a szaporulat – hiszen már egyetlen béka megmentésével annak sok utódját is megmentjük!

Kisfilmek a Nagyharsányi Szoborparkról

A 2025. nyarán lezajlott szobrász-restaurátor szimpózium kapcsán kisfilm sorozatot mutatunk be a létesítmény YouTube csatornáján: <https://www.youtube.com/@szoborpark>

A tervek szerint összesen 21 film fog megjelenni az elkövetkező hónapokban, kétheti rendszerességgel: ismeretterjesztő filmek, portréfilmek, filmetűdők. Tekintsék meg a kisfilmeket és látogassanak el a Szoborparkba!

Télen zárva tart a Fehér Gólya Múzeum

Tájékoztatjuk a tisztelt nagyközönséget, hogy a kölkedi Fehér Gólya Múzeum 2026. január-február folyamán zárva tart.

Bemutatóhelyeink nyitvatartása az őszi-téli időszakban

Az őszi-téli időszakban bemutatóhelyeink nyitvatartási rendje az alábbiak szerint alakul:

Pécs – Pintér-kert Arborétum

november 1 – február 28.:
H-CS: 8.00-16.00, P: 8.00-13.30
december 20 – január 4.: zárva

Szaporca – Ős-Dráva Látogatóközpont

november 1 – február 28.: K-V: 10.00-16.00
december 22 – január 1.: zárva

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

felújítás miatt zárva

Kölked – Fehér Gólya Múzeum

szeptember 1 - április 30.:
K-SZO: 10.00-16.00, ünnepnapokon zárva
december 21 – február 28. között zárva

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

október 16 – március 14.: naponta 10.00-15.00
december 24-től január 1-ig zárva

Nagyharsányi Szoborpark

október 1 – március 31.: naponta 10.00-16.00
december 24 – január 2.: zárva
Szársomlyó túrák december 24 – január 2.
között nem indulnak

Drávaszentés – Dráva Kapu Bemutatóközpont

november 1 – április 30.: zárva

Pécs – Tettyei Mésztafa-barlang

november 2 – március 15.: zárva

A feltüntetett időszakokon kívül a főszezon nyitvatartási rendje érvényes.

További információk honlapunkon találhatóak: <https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek>

Túrák, rendezvények 2026-ban

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai 2026-ban is tartalmaznak szakvezetéses túrákkal, gyerekprogramokkal, rendezvényekkel várják az érdeklődőket. Az alábbi linkről letölthető dokumentum a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2026. évre tervezett programjainak vázlatos bemutatását tartalmazza:

<https://ddnp.hu/okoturizmus/esemenynaptar>

A programok részletes ismertetése – a gyülekezőhely megközelítését segítő térképpel és hasznos tudnivalókkal – mindig az adott eseményt megelőző hetekben kerül fel honlapunkra (<https://ddnp.hu/okoturizmus/programok>).

Tekintse meg a virágzó magyar kikericset!

A január-februárban nyíló, fokozottan védett magyar kikerics egyetlen hazai élőhelye a Szársomlyó. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hetente 5 alkalommal indít garantált szakvezetéssel túrát a Szársomlyóra. Javasoljuk strapabíró, nem csúszós talpú lábbeli viselését (erős túracipő vagy túra-bakancs). A mészkő felszín nedves időben csúszóssá válhat. Ajánlott a réteges, időjárásnak megfelelő öltözék. A túra résztvevői ingyenesen tekinthetik meg a Nagyharsányi Szoborparkot! Január-február folyamán – a magyar kikerics virágzása idején – a túrán való részvételhez előzetes regisztráció szükséges.

E-mail: szoborpark@ddnp.hu

A túrákkal kapcsolatos részletes információk az alábbi linken érhetők el:

https://ddnp.hu/okoturizmus/turalehetosegek/szakvezeteses_tura_a_szarsomlyora

Januári programajánló

Január 6.: DDNP Klub – Horváth Zoltán: Amit a rétisasról tudni kell

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata a DDNP Klub. Az előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe. *Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs, Tettye tér 8.), időpont: 17.00 óra, a programon való részvétel díjmentes.*

Január 9.: Idegenvezetés a száz éves Pintér-kert Arborétumban

A résztvevők szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. *Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér 9.), időpont: 10.00 óra, a program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 1500 Ft/fő.*

Január 16.: Tematikus barlangtúra az Abaligeti-barlangban – földrajz

A program résztvevői az általános barlangi túránál részletesebben ismerhetik meg a barlang kialakulásának földrajzi folyamatait, a karszterületek működését. A tematikus túra során nem csak szemügyre vehetjük a szebbnél szebb cseppköveket, a barlang oldásos és koptatásos formakincsét, hanem kialakulásukról, fejlődésükről is számos érdekességet hallhatunk.

Helyszín: Abaligeti-barlang. Időpont: 15.00 óra, a program időtartama: 1,5 óra.

*Részvételi díj: A barlangi belépő ára. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 72/498-766
A résztvevők maximális létszáma 20 fő. A programon való részvételt 12 éves kor felett ajánljuk.*

Január 24.: Túra a Dráva medrében

A téli időszakban jellemző alacsony vízállásnak köszönhetően az út egy részén a mederben, illetve az ártéren haladva ismerkedhetnek a résztvevők a terület természeti értékeivel.

A „Téli túrák nemzeti parkjainkban” programsorozat eseménye.

A túra résztvevőinek száma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges!

E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu.

Minimum létszám: 10 fő, korhatár: minimum 10 év. Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont.

Időpont: 8.00 óra. A túra hossza, időtartama: 15 km, 5-6 óra. Részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas